

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне управління Служби безпеки України у м. Києві та Київській області

Слідче управління

просп. Перемоги, 55/2, м. Київ, 03113, телефон (044) 281-57-17, факс (044) 253-63-02
www.sbu.gov.ua, e-mail: gusbu_kiv@ssu.gov.ua, Код ЄДРПОУ 20001792

УВЕДОМЛЕНИЕ о подозрении

город Бровары

«28» июня 2022 года

Старший следователь СУ ГУ СБ Украины в г. Киеве и Киевской области лейтенант юстиции Левковский Дмитрий Игоревич, рассмотрев материалы досудебного расследования, сведения о котором внесены в Единый реестр досудебных расследований № 42022112130000078 от 07.04.2022, по признакам уголовных правонарушений (преступлений), предусмотренных ч. 1 ст. 438, ч. 2 ст. 438 УК Украины, в связи с наличием достаточных доказательств для уведомления о подозрении лицу в совершении уголовного правонарушения, руководствуясь ч. 4 ст. 22, п. 6 ч. 2 ст. 40, ст.ст. 111, 112, ст.ст. 276, 277, 278 УПК Украины,-

УВЕДОМЛЯЮ:

Васильева Александра Александровича, (на русском – Васильева Александра Александровича), 05 апреля 1982 года рождения, гражданина Российской Федерации, военнослужащего Вооруженных сил Российской Федерации, проживающего по адресу: Российская Федерация, Самарская область, г. Самара и проходит службу в должности помощника командира воинской части № 90600 по физической подготовке, место дислокации которой расположено по адресу: 443539, Российская Федерация, Самарская область, Волжский район, пгт Рошинский,

о подозрении в:

- даче приказа о совершении жестокого обращения с гражданским населением и других нарушений законов и обычаев войны, предусмотренных международными договорами, согласие на обязательность которых предоставлено Верховным Советом Украины,

то есть в совершении уголовного правонарушения (преступления), предусмотренного ч. 1 ст. 438 УК Украины;

- даче приказа о совершении жестокого обращения с гражданским населением и других нарушений законов и обычаев войны, предусмотренных международными договорами, согласие на обязательность которых предоставлено Верховным Советом Украины, соединенного с умышленными убийствами, то есть в совершении уголовного правонарушения (преступления), предусмотренного ч. 2 ст. 438 УК Украины;

- даче приказа о совершении других нарушений законов и обычаев войны, предусмотренных международными договорами, согласие на обязательность которых предоставлено Верховным Советом Украины, сопряженное с умышленным убийством, то есть в совершении уголовного правонарушения (преступления), предусмотренного ч. 2 ст. 438 УК Украины.

Досудебным расследованием установлено, что 24 октября 1945 года вступил в силу Устав Организации Объединенных Наций, подписанный 26 июня 1945 года, которым фактически создана Организация Объединенных Наций (далее – ООН).

В состав ООН входят Украина, Российская Федерация (далее – РФ) и еще 49 стран-учредительниц, а также другие страны мира.

Согласно части 4 статьи 2 Устава ООН, все члены указанной организации воздерживаются в своих международных отношениях от угрозы силой или ее применения как против территориальной неприкосновенности или политической независимости любого государства, так и любым другим образом, несовместимым с Целями Объединенных Наций.

Декларацией Генеральной Ассамблеи ООН № 36/103 от 09 декабря 1981 года о недопустимости интервенции и вмешательства во внутренние дела государств и резолюциями – № 2131 (XX) от 21 декабря 1965 года, содержащей Декларацию о недопустимости вмешательства во внутренние дела государств независимости и суверенитета; № 2625 (XXV) от 24 октября 1970 года, содержащую Декларацию о принципах международного права, касающихся дружеских отношений и сотрудничества между государствами в соответствии с Уставом ООН; № 2734 (XXV) от 16 декабря 1970 года, содержащую Декларацию об укреплении международной безопасности, и № 3314 (XXIX) от 14 декабря 1974 года, содержащую Определение агрессии – установлено, что ни одно из государств не имеет права осуществлять интервенцию или вмешательство в какой-либо форме или по какой-либо причине во внутренние и внешние дела других государств. Этими же международными документами закреплены обязанности государств: воздерживаться от вооруженной интервенции, подрывной деятельности, военной оккупации, осуществления содействия, поощрения или поддержки сепаратистской деятельности; не допускать на собственной территории

обучение, финансирование и вербовку наемников или ссылку таких наемников на территорию другого государства.

Кроме того, в статьях 1-5 Резолюции Генеральной Ассамблеи ООН от 14 декабря 1974 года № 3314 (XXIX) среди прочего определено, что признаками агрессии являются:

- применение вооруженной силы государством против суверенитета, территориальной неприкосновенности или независимости другого государства;

- применение вооруженной силы государством в нарушение Устава ООН.

Любое из следующих действий, независимо от объявления войны, квалифицируется как акт агрессии:

- вторжение или нападение вооруженных сил государства на территорию другого государства или любая военная оккупация, какой бы временный характер она не имела, являющаяся результатом такого вторжения или нападения, или любая аннексия с применением силы территории другого государства или части его;

- бомбардировка вооруженными силами государства территории другого государства или применение какого-либо оружия государством против территории другого государства;

- блокада портов или берегов государства вооруженными силами другого государства;

- нападение вооруженными силами государства на сухопутные, морские или воздушные силы или морские и воздушные флоты другого государства;

- применение вооруженных сил одного государства, находящихся на территории другого государства по соглашению с принимающим государством, в нарушение условий, предусмотренных в соглашении, или любое продление их пребывания на такой территории после прекращения действия соглашения;

- действие государства, которое позволяет, чтобы его территория, которую оно предоставило в распоряжение другого государства, использовалось этим другим государством для осуществления акта агрессии против третьего государства;

- ссылка государством или от имени государства вооруженных банд, групп, иррегулярных сил или наемников, совершающих акты применения вооруженной силы против другого государства, имеющих настолько серьезный характер, что это равносильно приведенным выше актам, или ее значительное участие в них.

Никакие соображения какого-либо характера, будь то политического, экономического, военного или иного характера, не могут служить оправданием агрессии.

Кроме того, принципы суверенного равенства, уважения прав, присущих суверенитету, неприменение силы либо опасности силой, нерушимости границ, территориальной целостности стран, мирного

урегулирования споров и невмешательства во внутренние дела стран были закреплены также в Заключительном акте Совета по сохранности и сотрудничеству, августа 1975 года, который был подписан в СССР, правопреемником которого является РФ.

Статьями 1 и 2 III Конвенции об открытии военных действий от 18 октября 1907 года, вступившей в действие 26 января 1910 года и 07 марта 1955 года признанная СССР, правопреемником которого является РФ, предусмотрено, что военные действия между государствами не должны начинаться без предварительного и недвусмысленного предупреждения в форме либо мотивированного объявления войны, либо ультиматума с условным объявлением войны. О существовании состояния войны должно быть без промедления уведомлено нейтральным государством, и оно будет иметь для них действительную силу только после получения уведомления.

В преамбуле Декларации о государственном суверенитете Украины от 16 июля 1990 года (далее – Декларация) указано, что Верховный Совет Украинской Советской Социалистической Республики провозглашает государственный суверенитет Украины как верховенство, самостоятельность, полноту и неделимость власти Республики в пределах ее территории и независимость во внешних отношениях.

Согласно разделу V Декларации, территория Украины в существующих границах неприкосновенна и не может быть изменена и использована без ее согласия.

Независимость Украины признали государства мира, среди которых и РФ.

Согласно пунктам 1, 2 Меморандума о гарантиях безопасности в связи с присоединением Украины к Договору о нераспространении ядерного оружия от 05 декабря 1994 года РФ, Соединенное Королевство Великобритании и Северной Ирландии и Соединенные Штаты Америки подтвердили Украине свое обязательство согласно принципу Заключительного акта Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе от 01 августа 1975 года уважать независимость и суверенитет и существующие границы Украины, обязались воздерживаться от угрозы силой или ее использования против территориальной целостности или политической независимости Украины, и что никакое их оружие никогда не будет использоваться против Украины, кроме целей самообороны, или каким-либо другим образом согласно Уставу ООН.

Согласно описанию и карты государственной границы, которые являются приложениями к Договору между Украиной и Российской Федерацией об украинско-российской государственной границе от 28 января 2003 года (ратифицирован РФ 22 апреля 2004 года), территория Автономной Республики Крым (далее – АР Крым), г. Севастополя, Донецкой и Луганской областей относится к территории Украины.

Статьями 1, 2 Конституции Украины определено, что Украина является суверенным и независимым, демократическим, социальным, правовым государством. Суверенитет Украины распространяется на всю ее

территорию, которая в пределах существующей границы целостна и неприкосновенна.

Статьей 73 Конституции Украины закреплено, что только всеукраинским референдумом решаются вопросы об изменении территории Украины.

В течение 2013 года в связи с происходившими на территории Украины демократическими процессами, у представителей власти РФ и должностных лиц из числа руководства Вооруженных Сил Российской Федерации (далее – ВС РФ), досудебное расследование и судебное разбирательство в отношении которых осуществляется в других уголовных производствах, возник преступный умысел на совершение противоправных действий, направленных на нарушение суверенитета и территориальной целостности Украины, изменение границ ее территории и государственной границы в нарушение порядка, установленного Конституцией Украины.

Мотивами указанного умысла стали евроинтеграционный курс развития Украины, подготовка к подписанию Соглашения об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом, Европейским Сообществом по атомной энергии и их государствами-членами, расцененными представителями власти и ВС РФ как непосредственная угроза экономическим и геополитическим интересам РФ, будет способствовать потере влияния над политическими процессами в Украине и лишит контроля над ее экономической деятельностью, приведет к углублению сотрудничества Украины с Организацией Североатлантического договора с целью достижения критериев, необходимых для членства в этой организации и возможной денонсации соглашений по временному расположению Черноморского флота РФ на территории Украины – в АР Крым и г. Севастополе.

Свою преступную цель соучастники из числа представителей власти и ВС РФ решили достичь путем разрешения и ведения агрессивной войны против Украины с использованием подчиненных подразделений и военнослужащих ВС РФ, в том числе дислоцированных на основании международных соглашений на территории АР Крым и г. Севастополя, а также вовлечение в исполнение преступного плана других лиц, в том числе граждан Украины и РФ, создание и финансирование не предусмотренных законом вооруженных формирований и совершение других преступлений.

При этом они осознавали, что такие противоправные действия приведут к нарушению суверенитета и территориальной целостности Украины, незаконному изменению границ ее территории и государственной границы, причинению значительных материальных убытков и других тяжких последствий, предусматривали и стремились к их наступлению.

С целью реализации указанного умысла в течение 2013 года на территории РФ должностные лица Генерального штаба Вооруженных Сил Российской Федерации (далее – ГШ ВС РФ), во исполнение приказов и под непосредственным руководством представителей власти и должностных лиц ВС РФ, досудебное расследование и судебное разбирательство в отношении

которых осуществляется в других уголовных производствах, был разработан преступный план, которым предполагалось достижение военно-политических целей РФ, которые, по мнению соучастников, были прямо связаны с необходимостью незаконной оккупации и последующей аннексии АР Крым, г. Севастополя и юго-восточных регионов Украины и наряду с применением политических, дипломатических, экономических и информационных мер, использование протестного потенциала населения юго-восточных регионов Украины для организации сепаратистских референдумов, направленных на нарушение территориальной целостности Украины.

В дальнейшем, начиная с 20 февраля 2014 года, во исполнение своего преступного плана военно-политическое руководство РФ с использованием военнослужащих РФ и других спецподразделений начало осуществлять агрессию и военные действия в отношении Украины в отношении ее территориальной целостности и обеспечения правопорядка. В частности, осуществлена оккупация территории АР Крым, созданы террористические организации «Донецкую народную республику» (далее – «ДНР») и «Луганскую народную республику» (далее – «ЛНР»). При этом участники политического блока указанных террористических организаций при поддержке и содействии представителей власти РФ под видом органов государственной власти создали оккупационные администрации РФ, которые обеспечивают дальнейшую оккупацию и осуществляют управление частями территорий Донецкой и Луганской областей Украины на местном уровне.

Учитывая изложенное, между государствами РФ и Украиной с 20 февраля 2014 года продолжается вооруженный конфликт международного характера.

Продолжая реализацию преступного плана, с целью создания поводов для эскалации конфликта и попытки оправдания своей агрессии перед гражданами РФ и мировым сообществом, 21 февраля 2022 года РФ признаны «ДНР» и «ЛНР» независимыми государствами.

22 февраля 2022 года Президент РФ реализовав преступный план направил в Совет Федерации обращение об использовании ВС РФ за пределами РФ, которое было удовлетворено.

24 февраля 2022 в 05 часов Президент РФ объявил о решении начать военную операцию на территории Украины.

В дальнейшем подразделениями ВС РФ, во исполнение преступного приказа представителей власти РФ, вопреки требованиям международного законодательства, в частности: ч. 4 ст. 2 Устава ООН, Декларации Генеральной Ассамблеи ООН от 09.12.1981 № 36/103 и ее резолюций от 21.12.1965 № 2131 (XX), от 24.10.1970 № 2625 (XXV), № 16. XXV) и от 14.12.1974 под № 3314 (XXIX), осуществлен пуск крылатых и баллистических ракет по аэродромам, военным штабам и составам Вооруженных сил Украины (далее – ВСУ), а также подразделениями ВС РФ и других военных формирований осуществлено вторжение на территорию Украины и начато вооруженное противостояние с целью незаконного

пересечения государственной границы Украины и посягательства на ее территориальную целостность и неприкосновенность.

Статьей 6 Закона Украины «О правопреемстве Украины» от 12 сентября 1991 года Украина подтверждает свои обязательства по международным договорам, заключенным Украинской ССР до провозглашения независимости Украины.

В то же время, в соответствии с требованиями части 1 статьи 3 Женевской Конвенции о защите гражданского населения во время войны от 12 августа 1949 года, ратифицированной Указом Президиума Верховного Совета Украинской ССР «О ратификации Женевских конвенций от 12 августа 1949 года о защите жертв войны» от 03 июля 1954 года (далее – Конвенции), стороны договорились, что с лицами, не принимающими активного участия в боевых действиях, в том числе с лицами из состава вооруженных сил, составившими оружие, а также с теми, кто *hors de combat* вследствие болезни, ранения, задержания или по какой-либо другой причине, ведут себя гуманно, без какой-либо враждебной дискриминации, причиной которой служат раса, цвет кожи, религия или верование, пол, происхождение или имущественное положение или любые другие подобные критерии.

С этой целью являются запрещенными и будут оставаться запрещенными в любое время и в любом случае такие деяния в отношении указанных выше лиц:

- a) насилие над жизнью и личностью, в том числе все виды убийств, задачи увечья, жестокое обращение и пытки;
- b) захват заложников;
- c) поругание человеческого достоинства, в частности оскорбительное и унижительное обращение;
- d) осуждение и применение наказания без предварительного судебного решения, вынесенного судом, созданным надлежащим образом и предоставляющего судебные гарантии, признанные цивилизованными народами как необходимые.

В соответствии с частью 1 статьи 4 Конвенции лицами, находящимися под защитой настоящей Конвенции, являются те, кто в любой момент и при любых обстоятельствах оказывается, в случае конфликта или оккупации, под властью стороны конфликта или оккупационного государства, гражданами которых они не есть.

Согласно части 1 статьи 27 Конвенции, лица, находящиеся под защитой, имеют право в любых обстоятельствах, на личное уважение, уважение своей чести, права на семью, их религиозные убеждения и обряды, привычки и обычаи. К ним всегда следует относиться гуманно и защищать их, в частности, от любого акта насилия или устрашения, от обид и любопытства толпы.

Более того, положениями статьи 29 Конвенции предусмотрено, что сторона конфликта, под властью которой находятся находящиеся под защитой лица, отвечает за обращение своих представителей с этими лицами, причем это не снимает личной ответственности с таких представителей.

Также, статьей 31 Конвенции предусмотрено, что никакое принуждение физического или морального порядка не может применяться к лицам, находящимся под защитой, в частности с целью получения от них или от третьих лиц каких-либо сведений.

При этом, в статье 32 Конвенции указано, что ее стороны специально дают согласие на то, что им запрещается применение каких-либо мер, которые могут причинить физические страдания или привести к уничтожению лиц, находящихся под защитой, которые являются под их властью. Этот запрет распространяется не только на убийства, пытки, телесные наказания, увечья и медицинские или научные опыты, не вызванные потребностью лечения находящегося под защитой лица, но и на любое другое грубое обращение со стороны как гражданских, так и военных властей.

В соответствии с положениями части 3 статьи 146 Конвенции стороны принимают меры, необходимые для прекращения всех действий, противоречащих положениям этой Конвенции, кроме серьезных нарушений, определенных следующей статьей.

Так, статьей 147 Конвенции предусмотрено, что серьезные нарушения, о которых говорится в предыдущей статье, составляют такие нарушения, охватывающие такие действия, если они совершены против лиц или собственности, находящихся под защитой этой Конвенции: умышленное убийство, пытки или бесчеловечное обращение, в частности биологические эксперименты, умышленно повлекшие большие страдания или серьезные травмы телу или здоровью, нелегальная депортация или перевод или нелегальное заключение находящегося под защитой лица, принуждение находящегося под защитой лица служить в вооруженных силах враждебного государства, или преднамеренное отнятие у находящегося под защитой лица прав на справедливый и официальный судебный процесс, рекомендованный этой Конвенцией, захват пленных и широкомасштабное разрушение и присвоение собственности, не оправданное военной необходимостью, и осуществляемое незаконным образом и бесцельно.

Кроме того, статьями 48, 50 Дополнительного протокола к Женевским конвенциям от 12 августа 1949 года, касающимся защиты жертв международных вооруженных конфликтов от 8 июня 1977 года (далее – Протокола I) предусмотрено, что гражданским лицом является любое лицо, не принадлежащее ни в одну из категорий лиц, указанных в статье 4 А, 1, 2, 3 и 6 Третьей конвенции и в статье 43 этого Протокола. В случае сомнения в том, является ли какое-либо лицо гражданским лицом, оно считается гражданским лицом. Для обеспечения уважения и защиты гражданского населения и гражданских объектов, находящиеся в конфликте стороны должны всегда различать гражданское население и комбатантов, а также гражданские и военные объекты и соответственно направлять свои действия только против военных объектов.

Частями 1, 2 статьи 57 Протокола I предусмотрено, что при проведении военных операций должна постоянно проявляться забота о том, чтобы

оберегать гражданское население, гражданские лица и гражданские объекты. Относительно нападений принимаются следующие меры предосторожности:

а) те, кто планирует нападение или принимает решение о его совершении:

а.1) делают все практически возможное, чтобы убедиться в том, что объекты нападения не являются ни гражданскими лицами, ни гражданскими объектами и не подлежат особой защите, а являются военными объектами в значении пункта 2 статьи 52, и что согласно положению этого Протокола нападение на них не запрещено;

а.2) принимают все практически возможные меры предосторожности при выборе средств и методов нападения с тем, чтобы избежать случайных потерь жизни среди гражданского населения, ранения гражданских лиц и случайного вреда гражданским объектам и, во всяком случае, свести их к минимуму;

а.3) воздерживаются от принятия решений об осуществлении любого нападения, которое, как можно ожидать, вызовет случайные потери жизни среди гражданского населения, ранение гражданских лиц и нанесет случайный вред гражданским объектам или то и другое вместе, что было бы чрезмерным относительно конкретного и прямого военного преимущества, которое предполагается получить;

б) нападение отменяется или останавливается, если становится очевидным, что объект не является военным, что он подлежит особой защите, или что нападение, как можно ожидать, вызовет случайные потери жизни среди гражданского населения, ранение гражданских лиц и нанесет случайный ущерб гражданским или то и другое вместе, что было бы чрезмерным относительно конкретного и прямого военного превосходства, которое предполагается получить;

с) делается эффективное предварительное предупреждение о нападениях, которые могут затронуть гражданское население, за исключением тех случаев, когда обстоятельства этого не позволяют.

Более того, обязанности командиров, предусмотренные статьей 87 Протокола I, предусматривающим, что Высокие Договорные Стороны и находящиеся в конфликте стороны должны требовать от военных командиров, поскольку это касается лиц, входящих в состав подчиненных им вооруженных сил, и других подчиненных им лиц, чтобы они не допускали нарушений Конвенций и этого Протокола и, в случае необходимости, прекращали эти нарушения и уведомляли об этом компетентные власти.

В целях предотвращения нарушений и прекращения их Высокие Договорные Стороны и находящиеся в конфликте стороны, должны требовать, чтобы лица, входящие в состав подчиненных им вооруженных сил, были осведомлены о обязанностях, возлагаемых на них Конвенциями и этим Протоколом.

Высокие Договорные Стороны и находящиеся в конфликте стороны, должны требовать от каждого командира, знающего о том, что его подчиненные или другие лица, находящиеся под его контролем, намерены

совершить или совершили нарушения Конвенций или этого Протокола, принятие необходимых мер по предотвращению подобных нарушений Конвенций или этого Протокола и, при необходимости, нарушения дисциплинарного или уголовного преследования против тех, кто совершил такие нарушения.

Также, одним из общепризнанных международных правовых актов, регулирующим вопросы ответственности за преступные действия совершенные в условиях вооруженных конфликтов является Римский устав международного уголовного суда (подписанный в г. Рим 17 июля 1998 года, вступил в силу 01 июля 2002 года). Указанный документ подписан представителями РФ 13 сентября 2000 года, а в Украине 20 января 2000 года.

Так, в статье 8 Римского устава международного уголовного суда дается определение военных преступлений, к которым в частности отнесены:

- согласно подпункту "i" п. "a" ч. 2 ст. 8 Устава – умышленное убийство;

- согласно подпункту "ii" п. "a" ч. 2 ст. 8 Устава – пытки или бесчеловечное обращение, включая биологические эксперименты;

- согласно подпункту "iii" п. "a" ч. 2 ст. 8 Устава – умышленное причинение сильных страданий или серьезных телесных повреждений или вред здоровью;

- согласно подпункту "i" п. "b" ч. 2 ст. 8 Устава – умышленные нападения на гражданское население как такое или отдельных гражданских лиц, не принимающих непосредственного участия в военных действиях;

- согласно подпункту "xxi" п. "b" ч. 2 ст. 8 Устава – посягательство на человеческое достоинство, в частности оскорбительное и унижительное человеческое достоинство обращения к ним.

Статьи 3, 28 Конституции Украины предусматривают, что человек, его жизнь и здоровье, честь и достоинство, неприкосновенность и безопасность признаются в Украине высшей социальной ценностью. Никто не может быть подвергнут пыткам, жестокому, бесчеловечному или унижающему его достоинство обращению или наказанию.

В свою очередь гражданин РФ Васильев Александр Александрович, 05 апреля 1982 года рождения, военнослужащий ВС РФ, с воинским званием майор, помощник командира воинской части № 90600 по физической подготовке, который в составе БТГр занимал должность заместителя командира мотострелковой роты мотострелкового батальона мотострелковой бригады 2-й гвардейской общевойсковой армии Центрального военного округа ВС РФ (далее – 15 ОМСБр), по предварительному сговору группой лиц с другими лицами, осознавая, что агрессия против Украины и ее жителей организована и осуществляется представителями власти и ВС РФ, действующими в нарушение вышеуказанных нормативных правовых актов, принимал непосредственное участие в актах вооруженной агрессии на территории села Перемога Броварского района Киевской области (далее – села Перемога).

В период с 24 февраля по 28 февраля 2022 года, находясь на территории Украины, Краснощеков М.А., занимая должность командира мотострелкового батальона (15 ОМСБр), с целью быстрого захвата села Перемоги и последующей его оккупации для укрепления в нем ВС РФ, пользуясь своими властными полномочиями и возможностями, отдававшими преступные приказы подчиненным военнослужащим из числа подчиненных ему командиров ВС РФ, в т.ч. Васильеву Александру Александровичу, который в составе БТГр занимал должность заместителя командира мотострелковой роты мотострелкового батальона 15 ОМСБр, по поводу жестокого обращения с гражданским населением и совершении других нарушений законов и обычаев войны, соединенных с умышленными убийствами.

При этом Васильев А.А. и Краснощеков М.А., как офицеры и военные командиры, на протяжении длительного времени находившиеся на службе в ВС РФ, были осведомлены о законах и обычаях войны, предусмотренных и закрепленных, в частности, в положениях международного законодательства, то есть отдавая указанные приказы подчиненным военнослужащим и контролируя их выполнение, последние ясно осознавали их преступный характер.

Так, в период с 19 часов 30 минут по 23 час (более точного периода времени в ходе досудебного расследования не установлено) 28 февраля 2022 года, в помещении «Новая почта» по адресу: [REDACTED]

[REDACTED] в присутствии и под контролем Васильева А.А. и Краснощекова М.А., неустановленными военнослужащими ВС РФ, после незаконного лишения свободы гражданских граждан Украины [REDACTED] и [REDACTED], осуществлен их незаконный допрос с нанесением последним телесных повреждений кулаками, ногами и с использованием неустановленного в ходе досудебного расследования автоматического оружия, а также с унижением их личного достоинства с целью получения от них информации о военнослужащих ВСУ, Национальной гвардии Украины, представителях правоохранительных органов и территориальной обороны, которые в будущем могут сопротивляться российским оккупационным войскам.

Таким образом, Васильев Александр Александрович подозревается в даче приказа о совершении жестокого обращения с гражданским населением и других нарушений законов и обычаев войны, предусмотренных международными договорами, согласие на обязательность которых предоставлено Верховным Советом Украины, то есть в совершении уголовного правонарушения (преступления), предусмотренного ч. 1 ст. 438 УК Украины.

Также досудебным расследованием установлено, что в период с 19 часов 30 минут по 23 час (более точного периода времени в ходе досудебного расследования не установлено) 28 февраля 2022 года, в помещении «Новая

почта» по адресу: [REDACTED]

[REDACTED] во исполнение незаконных приказов Васильева А.А. и Краснощекова М.А., в присутствии командиров Васильева А.А. и Краснощекова М.А., продолжая свои незаконные действия неустановленные военнослужащие ВС РФ, после незаконного лишения свободы гражданских граждан Украины и проведения с ними незаконных допросов, с целью получения от них информации о военнослужащих ВСУ, Национальной гвардии Украины, представителей правоохранительных органов и территориальной обороны, которые в будущем могут сопротивляться российским оккупационным войскам, с применением неустановленного в ходе досудебного расследования автоматического оружия расстреляли, то есть умышленно лишили жизни гражданских граждан Украины, а именно:

[REDACTED]

Таким образом, Васильев Александр Александрович подозревается в даче приказа о совершении жестокого обращения с гражданским населением и других нарушений законов и обычаев войны, предусмотренных международными договорами, согласие на обязательность которых предоставлено Верховным Советом Украины, соединенного с умышленными убийствами, то есть в совершении уголовного правонарушения (преступления), предусмотренного ч. 2 ст. 438 УК Украины.

Также досудебным расследованием установлено, что в период с 19 часов 30 минут по 23 час (более точного периода времени в ходе досудебного расследования не установлено) 28 февраля 2022 года, в помещении «Новая почта» по адресу: [REDACTED]

[REDACTED] во исполнение незаконных приказов Васильева А.А. и Краснощекова М.А., в присутствии командиров Васильева А.А. и Краснощекова М.А., продолжая свои незаконные действия неустановленные военнослужащие ВС РФ, сразу после пленения гражданского гражданина Украины, с применением неустановленного в ходе досудебного расследования автоматического оружия расстреляли, то есть умышленно лишили жизни - [REDACTED] года рождения.

Таким образом, Васильев Александр Александрович, подозревается в даче приказа о совершении других нарушений законов и обычаев войны, предусмотренных международными договорами, согласие на обязательность которых предоставлено Верховным Советом Украины, соединенного с умышленным убийством, то есть в совершении уголовного преступления (преступления), предусмотренного ч. 2 ст. 438 УК Украины.

Подозреваемому Васильеву Александру Александровичу разъясняются его права согласно ст. 42 УПК Украины:

Подозреваемый имеет право:

- 1) знать, в совершении какого уголовного преступления его подозревают;
- 2) быть четко и своевременно извещенным о своих правах, а также получить их разъяснения в случае необходимости;
- 3) по первому требованию иметь защитника и свидание с ним до первого и перед каждым последующим допросом с соблюдением условий, обеспечивающих конфиденциальность общения, на присутствие защитника во время допроса и других процессуальных действий, на отказ от услуг защитника в любой момент уголовного производства на получение услуг защитника за счет государства в случае отсутствия средств на оплату таких услуг;
- 4) не говорить ничего по поводу подозрения против него или в любой момент отказаться отвечать на вопросы;
- 5) давать объяснения, показания по поводу подозрения или в любой момент отказаться их давать;
- 6) требовать проверки обоснованности задержания;
- 7) в случае задержания - на немедленное уведомление членов семьи, близких родственников или иных лиц о задержании и месте своего пребывания;
- 8) собирать и представлять следователю, прокурору, следственному судье доказательства;
- 9) участвовать в проведении процессуальных действий;
- 10) при проведении процессуальных действий задавать вопросы, подавать свои замечания и возражения относительно порядка проведения действий, которые заносятся в протокол;
- 11) применять с соблюдением требований УПК Украины технические средства при проведении процессуальных действий, в которых он участвует. Следователь, прокурор, следственный судья, суд вправе запретить применение технических средств при проведении отдельного процессуального действия или на определенной стадии уголовного производства с целью неразглашения сведений, содержащих тайну, охраняемую законом, касаются интимной жизни лица, о чем выносятся мотивированное постановление (определение);
- 12) заявлять ходатайства о проведении процессуальных действий, об обеспечении безопасности в отношении себя, членов своей семьи, близких родственников, имущества, жилья и т.д.;
- 13) заявлять отводы;
- 14) знакомиться с материалами досудебного расследования и требовать открытия материалов;
- 15) получать копии процессуальных документов и письменные сообщения;
- 16) обжаловать решения, действия и бездействие следователя, прокурора, следственного судьи;
- 17) требовать возмещения вреда, причиненного незаконными решениями, действиями или бездействием органа, осуществляющего оперативно-розыскную деятельность, досудебное расследование, прокуратуры или суда, в порядке, определенном законом, а также восстановление репутации, если подозрение, обвинение не подтвердились;

18) пользоваться родным языком, получать копии процессуальных документов на родном или другом языке, которым он владеет, и в случае необходимости пользоваться услугами переводчика за счет государства. Подозреваемый, который является иностранцем и содержится под стражей, имеет право на встречи с представителем дипломатического или консульского учреждения своего государства, которую ему обязана обеспечить администрация места заключения.

Подозреваемый обязан:

- 1) прибывать по вызову в суд, а при невозможности прибыть по вызову в назначенный срок – заранее сообщить об этом суд;
- 2) исполнять обязанности, возложенные на него решением о применении мер обеспечения уголовного производства;
- 3) подчиняться законным требованиям и распоряжениям следователя, прокурора, следственного судьи, суда.

На всех стадиях уголовного производства подозреваемый вправе примириться с потерпевшим и заключить соглашение о примирении. В предусмотренных законом о уголовной ответственности и УПК Украины случаях примирения является основанием для закрытия уголовного производства.

Права мне разъяснены и понятны. Памятку о процессуальных правах и обязанностях подозреваемого получил.

Памятку получил:

«___» _____ 2022 года / _____

Уведомление составил:

старший следователь в уголовном производстве

№42022112130000078 -

следователь СУ ГУ СБ Украины в г. Киев

и Киевской области

лейтенант юстиции

Дмитрий ЛЕВКОВСКИЙ

«СОГЛАСОВАНО»

прокурор в уголовном

производстве № 42022112130000078 -

руководитель Броварской окружной прокуратуры

Киевской области

Владимир ХОНОМАРЕНКО

Переклад тексту цього документу з української мови на російську виконано мною перекладачем Лихно В.В.

Підпис

Дата 28.06.2022 р.

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне управління Служби безпеки України у м. Києві та Київській області

Слідче управління

просп. Перемоги, 55/2, м. Київ, 03113, телефон (044) 281-57-17, факс (044) 253-63-02
www.sbu.gov.ua, e-mail: gusbu_kiv@ssu.gov.ua, Код ЄДРПОУ 20001792

ПОВІДОМЛЕННЯ

про підозру

місто Бровари

«28» червня 2022 року

Старший слідчий СУ ГУ СБ України у м. Києві та Київській області лейтенант юстиції Левковський Дмитро Ігорович, розглянувши матеріали досудового розслідування, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 42022112130000078 від 07.04.2022, за ознаками кримінальних правопорушень (злочинів), передбачених ч. 1 ст. 438, ч. 2 ст. 438 КК України, у зв'язку з наявністю достатніх доказів для повідомлення про підозру особі у вчиненні кримінального правопорушення, керуючись ч. 4 ст. 22, п. 6 ч. 2 ст. 40, ст.ст. 111, 112, ст.ст. 276, 277, 278 КПК України,-

ПОВІДОМЛЯЮ:

Васильєва Олександра Олександровича,
(російською – Васильєва Александра Александровича), 05 квітня 1982 року народження, громадянина Російської Федерації, військовослужбовця Збройних сил Російської Федерації, який проживає за адресою: Російська Федерація, Самарська область, м. Самара та проходить службу на посаді помічника командира військової частини № 90600 з фізичної підготовки, місце дислокації якої розташоване за адресою: 443539, Російська Федерація, Самарська область, Волзький район, смт Рошинський,

про підозру у:

- відданні наказу про вчинення жорстокого поводження з цивільним населенням та інших порушень законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, тобто у вчиненні кримінального правопорушення (злочину), передбаченого ч. 1 ст. 438 КК України;

- відданні наказу про вчинення жорстокого поводження з цивільним населенням та інших порушень законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, посягання з умисними вбивствами, тобто у вчиненні кримінального правопорушення (злочину), передбаченого

ч. 2 ст. 438 КК України;

- відданні наказу про вчинення інших порушень законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, посягненого з умисним вбивством, тобто у вчиненні кримінального правопорушення (злочину), передбаченого ч. 2 ст. 438 КК України.

Досудовим розслідуванням встановлено, що 24 жовтня 1945 року набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26 червня 1945 року, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (надалі – ООН).

До складу ООН входять Україна, Російська Федерація (надалі – РФ) та ще 49 країн-засновниць, а також інші країни світу.

Відповідно до частини 4 статті 2 Статуту ООН, усі Члени вказаної організації утримуються в своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним із Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 09 грудня 1981 року про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями – № 2131 (XX) від 21 грудня 1965 року, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету; № 2625 (XXV) від 24 жовтня 1970 року, що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; № 2734 (XXV) від 16 грудня 1970 року, що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки, та № 3314 (XXIX) від 14 грудня 1974 року, що містить Визначення агресії, – встановлено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Цими ж міжнародними документами закріплено обов'язок держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації, здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Крім того, у статтях 1-5 Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1974 року № 3314 (XXIX) серед іншого визначено, що ознаками агресії є:

- застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної недоторканності чи політичної незалежності іншої держави;
- застосування збройної сили державою в порушення Статуту ООН.

Будь-яке з наступних діянь, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не

мала, яка є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;

- бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;

- блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;

- напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські та повітряні флоти іншої держави;

- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за угодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;

- дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;

- засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, які мають настільки серйозний характер, що це є рівносильним наведеним вище актам, або її значна участь у них.

Жодні міркування будь-якого характеру, чи то політичного, економічного, військового чи іншого характеру, не можуть слугувати виправданням агресії.

Крім того, принципи суверенної рівності, поваги прав, притаманних суверенітету, незастосування сили чи погрози силою, непорушності кордонів, територіальної цілісності держав, мирного врегулювання спорів та невтручання у внутрішні справи держав були закріплені також у Заключному акті Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року, який підписаний СРСР, правонаступником якого є РФ.

Статтями 1 та 2 III Конвенції про відкриття воєнних дій від 18 жовтня 1907 року, яка вступила в дію 26 січня 1910 року та 07 березня 1955 року визнана СРСР, правонаступником якого є РФ, передбачено, що військові дії між державами не повинні починатися без попереднього та недвозначного попередження у формі або мотивованого оголошення війни, або ультиматуму з умовним оголошенням війни. Про існування стану війни має бути без зволікання оповіщено нейтральним державам, і він матиме для них дійсну силу лише після отримання оповіщення.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року (надалі – Декларація) вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканою і не може бути змінена та використана без її згоди.

Незалежність України визнали держави світу, серед яких і РФ.

Згідно з пунктами 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05 грудня 1994 року РФ, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01 серпня 1975 року поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та РФ про українсько-російський державний кордон від 28 січня 2003 року (ратифікований РФ 22 квітня 2004 року), територія Автономної Республіки Крим (далі – АР Крим), м. Севастополя, Донецької і Луганської областей відноситься до території України.

Статтями 1, 2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Статтею 73 Конституції України закріплено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Упродовж 2013 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади РФ та службових осіб з числа керівництва Збройних сил РФ (надалі – ЗС РФ), досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які були розцінені представниками влади і ЗС РФ як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам РФ, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування Чорноморського флоту РФ на території України – в АР Крим та м. Севастополі.

Свою злочинну мету співучасники з числа представників влади та ЗС РФ вирішили досягти шляхом розв'язання та ведення агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців

ЗС РФ, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим і м. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, у тому числі громадян України та РФ, створення і фінансування не передбачених законом збройних формувань та вчинення інших злочинів.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії призведуть до порушення суверенітету і територіальної цілісності України, незаконної зміни меж її території та державного кордону, заподіяння значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

З метою реалізації вказаного умислу впродовж 2013 року на території РФ службові особи Генерального штабу ЗС РФ (надалі – ГШ ЗС РФ), на виконання наказів та під безпосереднім керівництвом представників влади та службових осіб ЗС РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, розробили злочинний план, яким передбачалося досягнення військово-політичних цілей РФ, які, на думку співучасників, були прямо пов'язані з необхідністю незаконної окупації та подальшої анексії АР Крим, м. Севастополя та південно-східних регіонів України та, поряд із застосуванням політичних, дипломатичних, економічних та інформаційних заходів, використання протестного потенціалу населення південно-східних регіонів України для організації сепаратистських референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

В подальшому, починаючи з 20 лютого 2014 року, на виконання свого злочинного плану військово-політичне керівництво РФ з використанням військовослужбовців РФ та інших спецпідрозділів розпочало здійснювати агресію та військові дії щодо України у відношенні її територіальної цілісності та забезпечення правопорядку. Зокрема здійснено окупацію території АР Крим, створено терористичні організації «Донецьку народну республіку» (надалі – «ДНР») та «Луганську народну республіку» (надалі – «ЛНР»). При цьому учасники політичного блоку вказаних терористичних організацій, за підтримки та сприяння представників влади РФ під виглядом органів державної влади, створили окупаційні адміністрації РФ, які забезпечують подальшу окупацію та здійснюють управління частинами територій Донецької та Луганської областей України на місцевому рівні.

З огляду на викладене, між державами РФ та Україна з 20 лютого 2014 року триває збройний конфлікт міжнародного характеру.

Продовжуючи реалізацію злочинного плану, з метою створення приводів для ескалації конфлікту і спроби виправдання своєї агресії перед громадянами РФ та світовою спільнотою, 21 лютого 2022 року РФ визнано «ДНР» та «ЛНР» незалежними державами.

22 лютого 2022 року Президент РФ реалізуючи злочинний план направив до Ради Федерації звернення про використання ЗС РФ за межами РФ, яке було задоволено.

24 лютого 2022 року о 05 годині Президент РФ оголосив про рішення розпочати військову операцію на території України.

У подальшому підрозділами ЗС РФ, на виконання злочинного наказу представників влади РФ, всупереч вимог міжнародного законодавства, зокрема:

ч. 4 ст. 2 Статуту ООН, Декларації Генеральної Асамблеї ООН від 09.12.1981 за № 36/103 та її резолюцій від 21.12.1965 за № 2131 (XX), від 24.10.1970 за № 2625 (XXV), від 16.12.1970 за № 2734 (XXV) та від 14.12.1974 за № 3314 (XXIX), здійснено пуск крилатих та балістичних ракет по аеродромам, військовим штабам і складам Збройних сил України (надалі – ЗСУ), а також підрозділами ЗС РФ та інших військових формувань здійснено вторгнення на територію України та розпочато збройне протистояння з метою незаконного перетинання державного кордону України та посягання на її територіальну цілісність і недоторканність.

Статтею 6 Закону України «Про правонаступництво України» від 12 вересня 1991 року Україна підтверджує свої зобов'язання за міжнародними договорами, укладеними Українською РСР до проголошення незалежності України.

Водночас, відповідно до вимог частини 1 статті 3 Женевської Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року, ратифікованої Указом Президії Верховної Ради Української РСР «Про ратифікацію Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року про захист жертв війни» від 03 липня 1954 року (надалі – Конвенції), сторони домовилися, що з особами, які не беруть активної участі в бойових діях, у тому числі з особами зі складу збройних сил, що склали зброю, а також із тими, хто *hors de combat* унаслідок хвороби, поранення, затримання чи з будь-якої іншої причини, поведуться гуманно, без будь-якої ворожої дискримінації, причиною якої слугують раса, колір шкіри, релігія чи вірування, стать, походження чи майновий стан чи будь-які інші подібні критерії.

Із цією метою є забороненими й залишатимуться забороненими будь-коли та будь-де такі діяння стосовно зазначених вище осіб:

- a) насилля над життям й особистістю, зокрема всі види вбивств, завдання каліцтва, жорстоке поводження й тортури;
- b) захоплення заручників;
- c) наруга над людською гідністю, зокрема образливе та принизливе поводження;
- d) засудження та застосування покарання без попереднього судового рішення, винесеного судом, який створено належним чином і який надає судові гарантії, визнані цивілізованими народами як необхідні.

Відповідно до частини 1 статті 4 Конвенції, особами, що перебувають під захистом цієї Конвенції, є ті, хто в будь-який момент та за будь-яких обставин опиняються, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянами яких вони не є.

Згідно до частини 1 статті 27 Конвенції, особи, що перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин, на особисту повагу, повагу до своєї честі, права на сім'ю, їхніх релігійних переконань та обрядів, звичок та звичаїв. До них завжди слід ставитися гуманно й захищати їх, зокрема, від будь-якого акту насильства чи залякування, від образ та цікавості натовпу.

Більш того, положеннями статті 29 Конвенції передбачено, що сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, відповідає за

поводження своїх представників із цими особами, причому це не знімає особистої відповідальності з таких представників.

Також, статтею 31 Конвенції передбачено, що жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом, зокрема з метою отримання від них або від третіх осіб якихось відомостей.

При цьому, в статті 32 Конвенції зазначено, що її сторони спеціально дають згоду на те, що їм забороняється застосування будь-яких заходів, які можуть завдати фізичних страждань або призвести до знищення осіб, що перебувають під захистом, які є під їхньою владою. Ця заборона поширюється не лише на вбивства, тортури, тілесні покарання, калічення та медичні чи наукові дослідження, які не викликані потребою лікування особи, що перебуває під захистом, а й на будь-яке інше брутальне поводження з боку як цивільних, так і військових властей.

Відповідно до положень частини 3 статті 146 Конвенції сторони вживають заходів, необхідних для припинення всіх дій, які суперечать положенням цієї Конвенції, крім серйозних порушень визначених наступною статтею.

Так, статтею 147 Конвенції передбачено, що серйозні порушення, про які йдеться в попередній статті, становлять такі порушення, що охоплюють такі дії, якщо їх здійснено проти осіб або власності, які перебувають під захистом цієї Конвенції: умисне вбивство, тортури або нелюдяне поводження, зокрема біологічні експерименти, які умисно спричиняють великі страждання чи серйозні травми тілу чи здоров'ю, нелегальна депортація чи переведення або нелегальне ув'язнення особи, що перебуває під захистом, примушення особи, що перебуває під захистом, служити в збройних силах ворожої держави, або умисне відбирання в особи, що перебуває під захистом, прав на справедливий і офіційний судовий процес, рекомендований цією Конвенцією, захоплення полонених і широкомасштабне руйнування і привласнення власності, не виправдане воєнною необхідністю, і здійснюване незаконним чином і безцільно.

Окрім того, статтями 48, 50 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів від 8 червня 1977 року (надалі – Протоколу I) передбачено, що цивільною особою є будь-яка особа, що не належить до жодної з категорій осіб, зазначених у статті 4 А, 1, 2, 3 та 6 Третьої конвенції та у статті 43 цього Протоколу. У разі сумніву щодо того, чи є яка-небудь особа цивільною особою, вона вважається цивільною особою. Для забезпечення поваги й захисту цивільного населення та цивільних об'єктів сторони, що перебувають у конфлікті, повинні завжди розрізняти цивільне населення й комбатантів, а також цивільні й воєнні об'єкти та відповідно спрямовувати свої дії тільки проти воєнних об'єктів.

Частинами 1, 2 статті 57 Протоколу I передбачено, що при проведенні воєнних операцій повинна постійно виявлятися турбота про те, щоб оберігати

цивільне населення, цивільних осіб і цивільні об'єкти. Щодо нападів вживаються такі запобіжні заходи:

а) ті, хто планує напад або приймає рішення про його здійснення:

а.1) роблять все практично можливе, щоб пересвідчитися в тому, що об'єкти нападу не є ні цивільними особами, ні цивільними об'єктами й не підлягають особливому захисту, а є воєнними об'єктами у значенні пункту 2 статті 52, і що згідно з положенням цього Протоколу напад на них не заборонено;

а.2) вживають усіх практично можливих запобіжних заходів при виборі засобів і методів нападу з тим, щоб уникнути випадкових втрат життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб і випадкової шкоди цивільним об'єктам і, в усякому випадку, звести їх до мінімуму;

а.3) утримуються від прийняття рішень про здійснення будь-якого нападу, який, як можна очікувати, викличе випадкові втрати життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб і завдасть випадкової шкоди цивільним об'єктам або те й інше разом, що було б надмірним щодо конкретної і прямої воєнної переваги, яку передбачається одержати;

б) напад відміняється або зупиняється, якщо стає очевидним, що об'єкт не є воєнним, що він підлягає особливому захисту, або що напад, як можна очікувати, викличе випадкові втрати життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб і завдасть випадкової шкоди цивільним об'єктам або те й інше разом, що було б надмірним щодо конкретної і прямої воєнної переваги, яку передбачається отримати;

с) робиться ефективно завчасне попередження про напади, які можуть торкнутися цивільного населення, за винятком тих випадків, коли обставини цього не дозволяють.

Більш того, обов'язки командирів, передбачені статтею 87 Протоколу I, якою передбачено, що високі Договірні Сторони і сторони, що перебувають у конфлікті, повинні вимагати від воєнних командирів, оскільки це стосується осіб, які входять до складу підлеглих їм збройних сил, та інших підлеглих їм осіб, щоб вони не допускали порушень Конвенцій і цього Протоколу і, в разі потреби, перепиняли ці порушення та повідомляли про це компетентні власті.

З метою запобігання порушенням і перепинення їх Високі Договірні Сторони і сторони, що перебувають у конфлікті, повинні вимагати, щоб особи, які входять до складу підлеглих їм збройних сил, були обізнані з обов'язками, що покладаються на них Конвенціями і цим Протоколом.

Високі Договірні Сторони і сторони, що перебувають у конфлікті, повинні вимагати від кожного командира, який знає про те, що його підлегли чи інші особи, що перебувають під його контролем, мають намір вчинити або вчинили порушення Конвенцій або цього Протоколу, вжиття необхідних заходів щодо запобігання подібним порушенням Конвенцій або цього Протоколу і, за потреби, щодо порушення дисциплінарного чи кримінального переслідування проти тих, хто вчинив такі порушення.

Також, одним із загальноновизнаних міжнародних правових актів, що регулює питання відповідальності за злочинні дії вчинені в умовах збройних

конфліктів є Римський статут міжнародного кримінального суду (підписаний в м. Рим 17 липня 1998 року, вступив в силу 01 липня 2002 року). Вказаний документ підписаний представниками РФ 13 вересня 2000 року, а України 20 січня 2000 року.

Так, у статті 8 Римського статуту міжнародного кримінального суду дається визначення воєнних злочинів, до яких зокрема віднесені:

- згідно підпункту «і» п. «а» ч. 2 ст. 8 Статуту – умисне вбивство;
- згідно підпункту «іі» п. «а» ч. 2 ст. 8 Статуту – катування або нелюдське поводження, включаючи біологічні експерименти;
- згідно підпункту «ііі» п. «а» ч. 2 ст. 8 Статуту – умисне заподіяння сильних страждань чи серйозних тілесних ушкоджень чи шкоди здоров'ю;
- згідно підпункту «і» п. «б» ч. 2 ст. 8 Статуту – умисні напади на цивільне населення як таке або окремих цивільних осіб, які не приймають безпосередньої участі у військових діях;
- згідно підпункту «ххі» п. «б» ч. 2 ст. 8 Статуту – зазіхання на людську гідність, зокрема образливе та принижувальне людську гідність звернення до них.

Статті 3, 28 Конституції України передбачають, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню.

У свою чергу громадянин РФ Васильєв Олександр Олександрович, 05 квітня 1982 року народження, військовослужбовець ЗС РФ, з військовим званням майор, помічник командира військової частини № 90600 з фізичної підготовки, який у складі БТГр обіймав посаду заступника командира мотострілецької роти мотострілецького батальйону 15-ої окремої мотострілецької бригади 2-ої гвардійської загальновійськової армії Центрального військового округу ЗС РФ (надалі – 15 ОМСБр), за попередньою змовою групою осіб з іншими особами, усвідомлюючи, що агресія проти України та її жителів організована і здійснюється представниками влади та ЗС РФ, які діють в порушення вищевказаних нормативних правових актів, приймав безпосередню участь у актах збройної агресії на території села Перемога Броварського району Київської області (надалі – села Перемога).

У період з 24 лютого по 28 лютого 2022 року, перебуваючи на території України, Краснощоків М.О., обіймаючи посаду командира мотострілецького батальйону 15 ОМСБр), з метою швидкого захоплення села Перемога та подальшої його окупації для укріплення в ньому ЗС РФ, користуючись своїми владними повноваженнями та можливостями, віддавав злочинні накази підпорядкованим військовослужбовцям з числа підпорядкованих йому командирів ЗС РФ, у т.ч. Васильєву Олександру Олександровичу, який у складі БТГр обіймав посаду заступника командира мотострілецької роти мотострілецького батальйону 15 ОМСБр, щодо жорстокого поводження з цивільним населенням та вчинення щодо них інших порушень законів та звичаїв війни, поєднаних з умисними вбивствами.

При цьому, Васильєв О.О. та Краснощоків М.О., як офіцери та військові командири, що протягом тривалого часу перебували на службі у ЗС РФ, були обізнані із законами та звичаями війни, передбаченими та закріпленими, зокрема, в положеннях міжнародного законодавства, тобто віддаючи вказані накази підпорядкованим військовослужбовцям та контролюючи їх виконання, останні чітко усвідомлювали їх злочинний характер.

Так, у період з 19 години 30 хвилини по 23 годину (більш точного періоду часу в ході досудового розслідування не встановлено) 28 лютого 2022 року, у приміщенні «Нова пошта» за адресою: [REDACTED]

[REDACTED] у присутності та під контролем Васильєва О.О. та Краснощоків М.О., невідомими військовослужбовцями ЗС РФ, після незаконного позбавлення волі цивільних громадян України [REDACTED]

[REDACTED], здійснено їх незаконний допит із нанесенням останнім тілесних ушкоджень кулаками, ногами та застосуванням невідомої в ході досудового розслідування автоматичної зброї, а також із приниженням їх особистої гідності, з метою отримання від них інформації про військовослужбовців ЗСУ, Національної гвардії України, представників правоохоронних органів та територіальної оборони, які в майбутньому можуть чинити опір російським окупаційним військам.

Таким чином, Васильєв Олександр Олександрович, підозрюється у відданні наказу про вчинення жорстокого поводження з цивільним населенням та інших порушень законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, тобто у вчиненні кримінального правопорушення (злочину), передбаченого ч. 1 ст. 438 КК України.

Також, досудовим розслідуванням встановлено, що у період з 19 години 30 хвилини по 23 годину (більш точного періоду часу в ході досудового розслідування не встановлено) 28 лютого 2022 року, у приміщенні «Нова пошта» за адресою: [REDACTED]

[REDACTED], на виконання незаконних наказів Васильєва О.О. та Краснощоків М.О., у присутності командирів Васильєва О.О. та Краснощоків М.О., продовжуючи свої незаконні дії невідомими військовослужбовцями ЗС РФ, після незаконного позбавлення волі цивільних громадян України та проведення із ними незаконних допитів, з метою отримання від них інформації про військовослужбовців ЗСУ, Національної гвардії України, представників правоохоронних органів та територіальної оборони, які в майбутньому можуть чинити опір російським окупаційним військам, із застосуванням невідомої в ході досудового розслідування автоматичної зброї розстріляли, тобто умисно позбавили життя цивільних громадян України, а саме: [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Таким чином, Васильєв Олександр Олександрович, підозрюється у відданні наказу про вчинення жорстокого поводження з цивільним населенням та інших порушень законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, поєднаного з умисними вбивствами, тобто у вчиненні кримінального правопорушення (злочину), передбаченого ч. 2 ст. 438 КК України.

Також, досудовим розслідуванням встановлено, що у період з 19 години 30 хвилин по 23 годину (більш точного періоду часу в ході досудового розслідування не встановлено) 28 лютого 2022 року, у приміщенні «Нова пошта» за адресою: [REDACTED]

[REDACTED] на виконання незаконних наказів Васильєва О.О. та Краснощокова М.О., у присутності командирів Васильєва О.О. та Краснощокова М.О., продовжуючи свої незаконні дії невстановлені військовослужбовці ЗС РФ, одразу після взяття у полон цивільного громадянина України, із застосуванням невстановленої в ході досудового розслідування автоматичної зброї розстріляли, тобто умисно позбавили життя – [REDACTED]

Таким чином, Васильєв Олександр Олександрович, підозрюється у відданні наказу про вчинення інших порушень законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, поєднаного з умисним вбивством, тобто у вчиненні кримінального правопорушення (злочину), передбаченого ч. 2 ст. 438 КК України.

Підозрюваному Васильєву Олександру Олександровичу роз'яснюються його права згідно ст. 42 КПК України:

Підозрюваний має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені Кримінальним процесуальним Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених Кримінальним процесуальним Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, обвинувачення або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри, обвинувачення чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 КПК України, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 КПК України;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому КПК України;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;
- 18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, обвинувачений, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

- 1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк - заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;
- 2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду;

4) надавати достовірну інформацію представнику персоналу органу пробації, необхідну для підготовки досудової доповіді.

На всіх стадіях кримінального провадження потерпілий має право примиритися з підозрюваним, обвинуваченим і укласти угоду про примирення. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та цим Кодексом випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Підозрюваному, обвинуваченому вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням особою, яка здійснює таке повідомлення.

Права мені роз'яснені і зрозумілі. Пам'ятку про процесуальні права та обов'язки підозрюваного отримав.

Пам'ятку отримав: « » 2022 року /

Повідомлення склав:

старший слідчий у кримінальному провадженні

№42022112130000078 -

слідчий СУ ГУ СБ України у м. Києві

та Київській області

лейтенант юстиції

Дмитро ЛЕВКОВСЬКИЙ

«ПОГОДЖЕНО»

прокурор у кримінальному

провадженні № 42022112130000078 -

керівник Броварської окружної прокуратури

Київської області

Володимир ПОНОМАРЕНКО